

IZOBRAŽEVALNI

PAKET

BREZ FILTRA

BEGUNSKE PRAVICE

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:
Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

BEGUNSKKE PRAVICE

Na tisoče ljudi po vsem svetu je vsak dan zaradi konfliktov ali ker jim grozi preganjanje prisiljenih v beg od doma. **Vojne, nasilje, revščina in posledice podnebnih sprememb** so najpogostejši razlogi, zakaj se moški, ženske in otroci podajo na nevarne poti v države, kjer želijo zaprositi za zaščito.

V svetu danes živi **najmanj 110 milijonov prisilno razseljenih ljudi**, ki so morali v strahu za svoje življenje ali varnost zapustiti svoje domove. Med njimi je več kot **43 milijonov otrok**.

V Amnesty International se borimo za svet, kjer lahko **človekove pravice uživajo vsi**, ne glede na to, od kod prihajajo. Že desetletja zagovarjamo človekove pravice beguncev_k, prosilcev_k za azil in migrantov_k.

Prizadevamo si, da bi vlade spoštovale svojo odgovornost za **zaščito begunskih pravic**. Strogo obsojamo vse politike, zakone in prakse, ki spodbujajo pravice razseljenih ljudi.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY.

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

Foto: Amnesty International

Februarja 2022 se je začela ruska invazija na Ukrajino. Do jeseni 2023 je bilo več kot 6 milijonov ljudi primoranih zapustiti svoje domove.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

KAZALO IZOBRAŽEVALNEGA PAKETA

1. INFORMACIJE ZA PEDAGOŠKI KADER

2. VIDEO BREZ FILTRA: BEGUNSKE PRAVICE

3. AKTIVNOST: STOPITE V ČEVLJE BEGUNCA_KE

4. AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE_KE

5. PRAKTIČNO DELO

6. OSNOVNE INFORMACIJE: BEGUNSKE PRAVICE

7. AMNESTY INTERNATIONAL IN BEGUNSKE PRAVICE

8. UPORABNI POJMI

9. POVEJTE NAM SVOJE MNENJE

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

1. INFORMACIJE ZA PEDAGOŠKI KADER

PRIMERNO ZA

- srednjo šolo, osnovno šolo
- aktivno državljanstvo (vezano na učni načrt: posameznik, država), domovinsko in državljansko kulturo in etiko, sociologijo, zgodovino ...

TRAJANJE

- **45 min** ali **več** (zelo primerno tudi za organizacijo projektnih dni ali projektnih tednov ter medpredmetno povezovanje)

45 MINUT

METODE

Ogled video posnetkov, vodeni razgovor, refleksija, samostojno učenje, učenje z delovanjem, skupinsko delo ...

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

CILJI AKTIVNOSTI

Udeleženci_ke bodo:

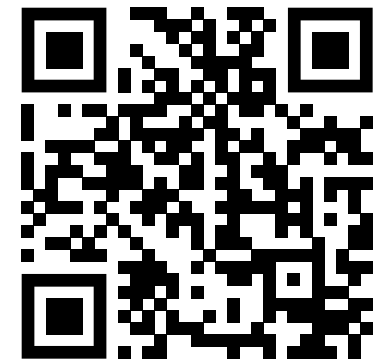
- **razumeli** pravice beguncev_k;
- **spoznali**, zakaj se migracije v svetu dogajajo;
- **empatično** spremljali predstavljene zgodbe ljudi;
- **spoznali**, kako si o ljudeh ustvarjamo domneve;
- **analizirali** mnenja in odnos do beguncev_k in migrantov_k;
- **identificirali** pogoste mite in stereotipe o beguncih_kah in migrantih_kah.

V nadaljevanju boste našli izobraževalno video vsebino in dva predloga za izvedbo aktivnosti (v 3. in 4. poglavju). Vsaka prilagojena za 45 minut.

KLJUČNI POJMI

- begunske pravice
- begunci_ke
- prosilci_ke za azil
- migranti_ke
- Konvencija ZN o statusu beguncev
- načelo prepovedi vračanja
- azil oz. mednarodna zaščita
- varne in zakonite poti

Za večjo kakovost naših izobraževalnih vsebin ocenite svoje predznanje o obravnavani temi. Namenjeno izvajalcem in sodelujočim v aktivnosti.

2. VIDEO BREZ FILTRA

BEGUNSKE PRAVICE

KLIKNITE NA FOTOGRAFIJO
ZA OGLED VIDEA O BEGUNSKIH
PRAVICAH.

V izobraževalnem videu o begunskih pravicah boste spoznali zgodbe štirih ljudi, ki so svojo varnost poiskali v Sloveniji.

<https://www.youtube.com/watch?v=KcwwwCWDP4w>

Oglejte si še ostale video vsebine o pravicah beguncev_k.

<https://www.youtube.com/watch?v=KcwwwCWDP4w&list=PLN3DQe1XnDywajaM94kvs-1PjeioYRRPx>

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

3. AKTIVNOST: STOPITE V ČEVlje BEGUNCA_KE

PRIPRAVA PRED IZVEDBO

Preberite si osnovne informacije o pravicah beguncev_k (v 6. poglavju). Preverite, ali vam delujeta povezava na video in zvok. Natisnite si **kartice vlog**, ki jih boste med aktivnostjo razdelili skupinam. Če želite, lahko pri aktivnosti uporabljate sproščujočo glasbo.

UVODNA AKTIVNOST: MOJ DAN

- Udeleženci_ke naj razmislijo **o svojem tipičnem dnevu**.
- Pri tem lahko uporabite sproščujočo glasbo.
- Pomagate si lahko z vprašanji: »Kdaj se zbudiš?«; »Kaj ješ za zajtrk?«; »Kam greš potem?«; »Koga srečaš?«; »Kako se počutiš v šoli?«; »Imaš prijatelje_ice?«; »Katere hobije imaš?« itd.

5 MINUT

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

AKTIVNOST: STOPITE V ČEVlje BEGUNCEV

- Vsakemu udeležencu_ki razdelite eno **kartico z vlogami** (najdete jih v nadaljevanju).
- Vsak naj prebere prejeto kartico in razmisli, **kako poteka dan osebe, ki je opisana na kartici ter kako je potekal njihov dan, ko so še živeli v svoji domovini**.
- Nato naj se udeleženci_ke razdelijo v **skupine** glede na kartice. Vsi v skupini naj imajo enako kartico.
- Osebo naj **narišejo** in poleg napišejo **ključne besede**.
- V skupini naj odgovorijo na vprašanja:
 - Kako se po vašem mnenju posameznik_ca počuti?
 - Kako poteka dan osebe opisane na kartici? Kako se razlikuje od vašega?
 - Kaj menite, kaj oseba pogreša?
 - Kaj bi vi najbolj pogrešali, če bi morali zapustiti vaš dom?
- Skupaj **razpravljajte** o teh vprašanjih.

20 MINUT

ZAKLJUČEK

Prosrite udeležence_ke, naj razmislijo o aktivnosti:

- Ali ste uživali v dejavnosti? Zakaj? Zakaj ne?
- Je bilo težko poskusiti stopiti v čevlje nekoga drugega?
- Vas je kaj presenetilo?
- Ali vam je ta vaja pomagala, da ste se bolj povezali s predstavljenimi osebami? Zakaj ja/ne?
- Bi jim radi pomagali? Imate ideje kako?

Oglejte si **ideje za praktično delo** in mladim predstavite načine, kako lahko pomagajo beguncem_kam v Sloveniji (v poglavju 5).

10 MINUT

POMEMBNO

Težko se je postaviti v čevlje nekoga drugega, vendar je pomembno, da si poskusite predstavljati, kaj čutijo in kako drugačna bi bila naša življenja, če bi bili v enaki situaciji. Zato se je bistveno povezovati in sočustvovati z ljudmi ter graditi solidarnost. Pomembno je prisluhniti.

TI SI DŽILAL IZ ALŽIRIJE

Džilal je star 36 let, rad ima glasbo, ustvarjanje in svobodo. V Alžiriji je bilo njegovo življenje zaradi osebnih okoliščin ogroženo, ni se počutil varno, nihče ga ni razumel, ljudje pa so ga obsojali. Svojo domovino je zapustil pri 32. letih, da bi nekje drugje poiskal varnost in zavetje ter zaživel svoje življenje. Po dolgi, naporni in nevarni poti je prišel v Slovenijo in tukaj zaprosil za azil oz. mednarodno zaščito. Njegovo prošnjo so slovenske oblasti večkrat zavrnile, nato pa so ga zaprli v Center za tujce Postojna, kjer mu grozi deportacija v Alžirijo. »Sem v zaporu, čeprav nisem storil ničesar narobe,« je med drugim povedal v intervjuju. Center za tujce je strogo varovan objekt. Ljudje, ki so v njem zaprti, nimajo izhoda na prostost in cele dneve preživijo v »zaporu«. Džilal se težko spopada s tem, pravi, da minute trajajo dolgo kot meseci, dan je enak dnevu in včasih se mu zdi, da se mu bo od tesnobe zmešalo. Želel si je le boljšega življenja, zdaj pa je ujet v zaporu, med ljudmi, ki ga ne razumejo in so občasno do njega tudi nasilni. Poleg tega ima Džilal zdravstvene težave, s katerimi se težko spopada. »Vsako noč imam nočne more, strah me je, ne morem dihati,« je svoje življenje v centru opisal Džilal.

TI SI IRYNA IZ UKRAJINE

Iryna je ukrajinska begunka, ki je svoje zatočišče pred vojno našla v Mariboru. S hčerko sta kmalu po začetku ruske agresije februarja 2022 pobegnili v Slovenijo in tukaj začeli svoje novo življenje. Njen mož je ostal v Ukrajini in se družini ne more pridružiti. »Najtežje je hčerki pojasnjevati, zakaj njen oče ne more biti tukaj z njo,« pove Iryna. Njena hči obiskuje slovensko osnovno šolo, ima veliko prijateljev in se tukaj počuti varno. Še vedno pa jo je zelo strah, kadar sliši pokanje. Te spomini bodo verjetno ostali z njo za vedno. Iryna je v Sloveniji aktivna in rada sodeluje z nevladnimi organizacijami in pomaga ostalim pri integraciji. Sodeluje tudi v projektu Živa knjižnica, kjer udeležencem kam pripoveduje svojo zgodbo o vojni in o tem, kako je svojo varnost poiskala v Sloveniji. »Nisem imela izbire, mož je rekel, da za naju s hčerko tukaj ni varno in morali sva oditi,« pove z grenkim nasmehom na obrazu.

TI SI PRINCE IZ BURUNDIJA

Prince ima 16 let. V Slovenijo je prišel s svojo družino, dvema bratoma, sestro, mamo in očetom. Živijo v Azilnem domu Logatec. Burundi je majhna država v osrednji Afriki, kjer je življenje izredno težko in tudi nevarno zaradi delovanja vladnih milic, ki so znane po krvavem nasilju in kršenju človekovih pravic. Tudi Prince je bil priča dogodku, ko so želeli odpeljati njegovega očeta in jim vsem grozili s pištolami. Oče in mama sta želela svojim otrokom omogočiti možnost varnega in boljšega življenja, zato so odšli in prišli v Slovenijo. Družini je nekaj časa pri nas grozila vrnitev na Hrvaško, a so jo ob podpori različnih organizacij, tudi Amnesty International, preprečili. Prince je v Sloveniji srečen, ima prijatelje, hodi v srednjo šolo in se uči slovenščino. Ljudem, ki ne razumejo beguncev_k, sporoča: »Nihče ne postane begunec, ker bi si tako želel.«

TI SI ALINA IZ UKRAJINE

Alina je od otroštva živela v Mariupolju v Ukrajini. Bila je vzgojiteljica, njen mož je imel svoje podjetje in živela sta mirno, srečno življenje. Vse do februarja 2022, ko se je začela ruska agresija na Ukrajino. Že drugi dan vojne je morala z družino zapustiti svoj dom v sedmem nadstropju bloka in se preseliti k prijateljem v hišo, kjer so se v kleti skrivali več dni. Ko je nekega dne bomba uničila streho hiše, so se odločili, da pobegnejo. Pot iz Mariupolja, enega izmed najbolj opustošenih mest po začetku vojne, je bila težka in nevarna. V majhnem avtomobilu se je peljalo 7 ljudi in maček. Vendar pa pravi, da je njena družina srečna, da se je lahko rešila: »Vsaka družina pozna nekoga, ki je v vojni umrl. Nekateri niso imeli možnosti zbežati.« Vojna je vsekakor spremenila življenja njenih hčera. Najstarejša, ki ima 14 let, je v vojni izgubila svojo najboljšo prijateljico. Ko je novica prišla do nje, več dni ni spala, več mesecev je bila v veliki žalosti in depresiji, zaprta v stanovanje ni niti spregovorila. »Otroci ne bi nikoli smeli doživeti nekaj tako groznega,« pove s solzami v očeh, ko opisuje žalost svoje hčerke.

4. AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE_KE

PRIPRAVA PRED IZVEDBO

Preberite si **osnovne informacije** o begunskih pravicah. Preverite, ali vam delujeta povezava na video in zvok. Natisnite priloge **škodljivi stereotipi in stigmatizacija** ter **naslovnice člankov** (najdete jih v nadaljevanju).

POMEMBNO

Ljudje običajno domnevamo o drugih le na podlagi tega, kar vidimo – na primer človekov spol, barvo kože, veroizpoved, od kod prihaja ali ima invalidnost ... Teško je poznati ljudi samo tako, da jih pogledamo ali jih povežemo z določeno skupino. Velikokrat domneve o določenih skupinah izhajajo iz tega, kar smo izvedeli ali slišali iz medijev, družine in prijateljev_ic. Pomembno se je zavedati, da o ljudeh pogosto sklepamo na podlagi naučenih stereotipov in predsodkov. To je pogosto v naših predpostavkah o beguncih in migrantih.

UVODNA AKTIVNOST: TRI RESNICE IN LAŽ

- Udeležencem_kam dajte prazen list papirja.
- Prosite jih, naj na list napišejo svoje ime in štiri podatke o sebi. Pojasnite, naj bodo **tri informacije resnične in ena laž**, na primer: »Mateja rada poje, obožuje nogomet, je aktivistka za človekove pravice in je na volitvah glasovala za skrajno fašistično stranko«.
- Udeležence_ke naj se razdelijo v **pare**. V paru naj drug drugemu pokažejo štiri trditve ter poskušajo ugotoviti, katero od zapisanih informacij je resnica in katera laž.
- Prosite udeležence_ke, naj izberejo nov par in vajo ponovijo.

15 MINUT

AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE IN MIGRANTE

- Udeležence_ke razdelite v **skupine** po štiri ali pet oseb.
- Vsaki skupini **razdelite naslovnice člankov** o beguncih_kam in migrantih_kah (**najdete jih v poglavju 10**).
- Skupaj naj razpravljajo o vprašanih:
 - Kako mislite, da so v člankih prikazani begunci_ke in migranti_ke? Ali menite, da obstaja razlika med načinom pisanja o moških ter ženskah in otrocih?
 - Zakaj menite, da mediji in politiki pogosto uporabljajo stereotipe?
 - Kako taki članki vplivajo na odnos ljudi do beguncev_k in migrantov_k?

20 MINUT

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

AMNESTY
INTERNATIONAL

4. AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE_KE

DELITEV MNENJ

- Vsi skupaj razpravljajte o **odgovorih na vprašanja**, ki so jih pripravile skupine.
- Uporabite lahko **dodatna vprašanja**: »Kako to vpliva na vaše občutke do beguncev_k in migrantov_k ter na odnos, ki ga imate do njih?«; »Kako se ob tem počutite?«; »Kako se o tem počutijo begunci_ke in migranti_ke?«; »Ali se tak jezik uporablja, da nas deli in ločuje?«

Foto: Valeria Ferraro/Anadolu Agency via Getty Images

24. maja 2022 je španska nevladna organizacija Open Arms rešila 110 ljudi, ki so želeli prečkati nevarno Sredozemsko morje. Leta 2023 je v prvih 9 mesecih na tej begunski poti utonilo vsaj 2500 ljudi, verjetno pa so resnične številke še veliko višje. Zato je pomembno, da ljudem, ki potrebujejo varnost, zagotovimo varne in zakonite poti.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

ZAKLJUČEK: PREPOZNAVANJE PREDSDOKOV IN STEREOTIPOV

- Na tablo zapišite besedi **PREDSODEK** ter **STEREOTIP** udeležence_ke vprašajte, kaj jim pomeni (definiciji izrazov bosta našli spodaj).

Kakšne predsodke in stereotipe si ljudje lahko ustvarijo na podlagi člankov? Ali je to lahko škodljivo in zakaj? Kako bi take predsodke presegli? Kako bi mediji o beguncih_kah in migrantih_kah poročali bolj vključujoče? Kako bi tak članek napisali vi?

5 MINUT

STEREOTIP je neko **splošno in poenostavljeno prepričanje o nekih lastnostih, ljudeh, stvareh ali dogodkih, ne glede na okoliščine**. Stereotip ukaluplja pogled na posamezne in posebne značilnosti, ki zaradi tega začnejo delovati kot splošne. Nastanejo na podlagi omejenih informacij, poenostavljanja in posploševanja. Z njimi prirojimo stvarnost potrebam, navadam. Stereotipi se težko spreminjajo. (Mikolič, 2008)

PREDSODEK je **nepreverjeno in neutemeljeno stališče do socialnih skupin ali do različnih drugih stvari, dejavnosti ali idej**. Predsodki segajo v vsa področja družbenega življenja. Izražamo jih skozi vsakdanji govor, fraze, šale, dvomnosti.

Predsodek zmeraj zavzema sovražno stališče do objekta, krut je, tog, neobčutljiv za nove podatke, pa če so ti še kako zgovorni. Stereotip pa ni nujno negativen, četudi temelji na napačni zaznavi o objektu in o njem ustvarja neresnično, lažno podobo. Stereotipe je sicer težko, a vendarle mogoče omiliti, predsodke pa skoraj nemogoče. (Zgoznik, 2012)

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

4. AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE_KE

UKREPAJTE: DOMAČA NALOGA

Udeleženci_ke naj doma razmislijo, kako bi napisali novico, ki ne bi stigmatizirala beguncev_k in migrantov_k. Kaj bi bile glavne značilnosti takega članka? Kaj naj vključuje in česa ne sme vsebovati?

Napišejo naj **kratek članek**, ki bo pomagal premagati stigmatizacijo beguncev_k in migrantov_k (to lahko storijo tudi v skupini).

Napisane članke nam pošljite na naš e-naslov sola@amnesty.si ali po pošti na Društvo Amnesty International Slovenije, Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana. Najboljše bomo objavili v naši tiskani reviji Akcija in na naših spletnih mestih.

Foto: Nicola Bombassei

Človeška veriga v italijanskih Dolomitih v znak podpore beguncem_kam. Akciji, ki so jo pripravili v Amnesty Italije, se je pridružilo skoraj 6000 ljudi.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

4. AKTIVNOST: ZID ZA BEGUNCE_KE

PRILOGA: ŠKODLJIVI STEREOTIPI IN STIGMATIZACIJA

V mnogih skupnostih in državah za sprejem beguncev_k in migrantov_k ni ustrezno poskrbljeno. Pre pogosto se ob prihodu v novo državo soočajo s **stigmatizacijo in diskriminacijo**. Pogosto **ne uživajo enake varnosti in zaščite** kot ostali prebivalci_ke posamezne države.

Nekateri mediji in politike uporabljajo **sovražni govor** in s hujskaškim jezikom ogrožajo pravice beguncev_k in migrantov_k. Njihov jezik vključuje škodljive stereotipe in laži.

Oglejmo si nekaj primerov:

- Begunci_ke in migranti_ke porabljajo državna sredstva in nič ne dajejo v zameno.
- Begunci_ke in migranti_ke ostalim državljanom_kam jemljejo delovna mesta.
- Begunci_ke so tu nezakonito.
- Večina beguncev_k v resnici ne beži pred nevarnostjo: njihove države so varne.
- Migracije so glavni vzrok gospodarskih in socialnih težav v naši državi.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

Takšne izjave in laži podžigajo **sovrašstvo, rasizem in ksenofobijo do beguncev_k**. Ljudje, ki s strani medijev in politik prejemajo tovrstna sporočila, so do beguncev_k lahko žaljivi ali še huje, lahko zagrešijo tudi zločine iz sovrašstva. Tudi **uradne osebe**, ki skrbijo za obravnavo prošenj za azil, lahko zaradi lažnih informacij na svojem delovnem mestu delujejo diskriminatorno.

Tu je nekaj primerov pogostih škodljivih stereotipov in sovražnega govora v javnem diskurzu, ki vpliva na življenja beguncev_k in migrantov_k.

Terorist Prepogosto so begunci, ki bežijo oboroženim skupinam, obtoženi pripadnosti terorističnim skupinam.

Nemočna ženska – Begunke so v medijih pogosto prikazane kot žrtve vojne, trgovanje z ljudmi in drugih kršitev človekovih pravic. Toda tiste, ki so prestale travmo, še zdaleč niso nemočne ali pasivne: še naprej izkazujejo svojo voljo in pogosto pogumno gradijo nova življenja.

Kriminallec – Begunce in migrante pogosto obtožujejo, da so kriminalci. Nemčija na primer v EU gosti največje število beguncev, predvsem iz Sirije, Iraka in Afganistana, pa tudi iz Sudana, Somalije, Eritreje in drugje. Medtem ko so mnogi v Nemčiji sprejeli begunce, so drugi širili strah, da bo veliko število ljudi, ki prihajajo iz neevropskih držav, povečalo kriminal. Takšni stereotipi so zakoreninjeni v rasizmu in ksenofobiji. Domneva, da begunci zagrešijo več kaznivih dejanj kot Nemci_ke ni dokazana, prav nasprotno obstajajo celo nekateri dokazi, ki kažejo, da priseljevanje dejansko zmanjšuje stopnjo kriminala.

POMEMBNO!

Ne zaupajte hujskanju in lažnim novicam, poiščite verodostojne informacije pri zanesljivih virih, npr. pri Amnesty International.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

PRILOGA: NASLOVNICE ČLANKOV

[Video] Migranti na Lampedusi protestirajo, ker jih oblasti prepočasno prevažajo v celinski del države

16. 9. 2022, 10:28

1/3

Facebook Twitter

Regijski migranti na Lampedusi (Foto: AP/FP)

Množični prihodi migrantov je na italijanskem otoku Lampedusa povzročil kaotične razmere. Kot kaže pa niso nezadovoljni samo tanzanijski prebivalci, ampak tudi migranti. Slednji so se namreč odločili, da zaradi nezadovoljstva s postopanjem italijanskih oblasti, kar protestirajo proti njim, saj jih prepočasno prevažajo v celinski del našega kontinenta. Tudi predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen napoveduje, da bodo pomorske blokade in ustavitve porazdeljevanja ilegalcev po državah EU.

[Video] Eritrejski migranti so divjali v Stuttgartu

17. 9. 2022, 10:46

1/3

Facebook Twitter

V EU je potekala silovita napad protest evropske države. (Foto: AP/FP)

Na spiet je pronicel posevek naših izgedov v Stuttgartu. Nemčija je z sprejemom Eritrejskih migrantov sprejela tudi njihove notranje etnične konflikte. V sponadu je bilo poškodovanih 26 policistov, ki so skušali ustaviti nasilje in 6 Eritrejcev (štirje uveličani dojočka in dva protestniki).

Eritrejski sponad je samo zadnji v seriji sponadov nacionalnega konflikta. Ki ga je Evropa ustavila s politko "odprtih vrat". Na dogodkih se navadno sponadajo protibot eritrejskega diktatorskega režima in njihov nasprotnik. Med njimi pogosto ubruhna množično nasilje. Nemški policisti so bili kar nekaj primorani odzvali proti 228 posameznikom. Axtiranjih je bilo približno 300 policistov.

Zakaj ilegalni migranti ne morejo biti izenačeni z begunci iz Ukrajine

3. 9. 2022, 23:31

1/3

Facebook Twitter

Migrantska konferenca izvedla protest za delo v Nemčiji (Ljudski naletni in sponadniki v sponadu potekajo na letni sponadu potekajo za delo v Sloveniji) (Foto: AP/FP)

Več migracij, ukrepi Italije in Avstrije – pa Slovenija? "Pritisk se je povečal"

SLOVENIJA | Foto: KATA KLANČIČ | 15. Avg 2022, 09:38 | Koper.net

Facebook Twitter

Italija je zaradi povečanega števila beguncov in migrantov razglasila izredne spremembe. Avstrija je znova podbijala nadzor na meji s Slovenijo (in Madžarsko), slovenska policija v zadnjih mesecih zaznava večje število prihodov prebivalcev. V kakšnem položaju se je zaradi povečanih migracij znašla Slovenija? Kaj se dogaja na ravni Evropske unije in kakšne so morebitne rešitve?

Poročilo iz Velike Kladuše: Nesramni, nehvaležni in nasilni – to zagotovo niso pravi begunci

1. avgust 2022

Facebook Twitter

Velika Kladuša, 15. avgust 2022. (Foto: AP/FP)

Begunci ali ilegalni migranti

6. 9. 2022, 16:02

1/3

Facebook Twitter

1000 begunci in ilegalni migranti (Foto: AP/FP)

5. PREDLOGI ZA PRAKTIČNO DELO ⓘ

Predloge za praktično delo lahko uporabite kot vsebino za **projektne dneve oz. tedne**. Mladi lahko s predlaganimi aktivnostmi opravijo tudi **seminarske** ali **projektne naloge**.

NAPIŠITE ČLANEK

Napišite kratek članek, ki bo pomagal premagati stigmatizacijo beguncev in migrantov (to lahko storite tudi v skupini). Članek lahko objavite na šolski spletni strani ali družbenih omrežjih. Ob tem ne pozabite označiti slovenske Amnesty. **Napisane članke nam lahko pošljete tudi na naš e-naslov sola@amnesty.si**. Najboljše bomo objavili v naši reviji **Akcija** in na naših spletnih mestih.

POVEŽITE SE

Povežite se z mladimi begunci_kami v vaši okolici in skupaj **organizirajte družabne dogodke**, tako jim boste pomagali pri integraciji v našo družbo.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

POSNEMITE VIDEO

Sami ali s prijatelji_cami posnemite kratek video s sporočilom za begunce_ke, ki živijo v Sloveniji. **Izrecite jim dobrodošlico in jim polepšajte dan**. V videu lahko povzamete svoja znanja in pravice, ki jih imajo begunci_ke po vsem svetu. Objavite ga lahko na družbenih omrežjih ali na spletni strani šole. Ne pozabite označiti tudi slovenske Amnesty. Vsebine nam lahko pošljete na naš e-naslov sola@amnesty.si.

NAREDITE PLAKAT

Izdelajte **plakate z vzpodbudnimi sporočili za ljudi, ki so v Sloveniji poiskali varnost**. Plakate lahko pošljete na Društvo Amnesty International Slovenije, Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana in jih bomo v azilni dom dostavili mi.

Z mladimi begunci_kami lahko stopite v stik tudi s pomočjo nevladne organizacije (npr. Slovenska filantropija).

0 aktivnostih objavljajte na svojem profilu na družbenem omrežju ali na profilu šole.

 @amnestyslovenia

 @AmnestySlovenije

 @amnestyslovenia

in dodajte **#AmnestySi**.

Foto: Marie-Anne Ventura - Amnesty International
Shod za podporo beguncev_k v Londonu.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

6. OSNOVNE INFORMACIJE: PRAVICE BEGUNCEV_K !!!

V svetu danes živi že več kot **110 milijonov prisilno razseljenih ljudi**. Svoje domove so morali zapustiti zaradi konfliktov, nasilja, kršitev človekovih pravic in drugih nevarnih okoliščin.

Vsak človek ima pravico zaprositi za azil oz. mednarodno zaščito ter tudi pravico do življenja v varnem okolju.

ZAKAJ LJUDJE ZAPUŠČAJO SVOJE DOMOVE?

Obstaja veliko razlogov, zakaj si ljudje po vsem svetu prizadevajo na novo začeti svoje življenje v drugi državi. Nekateri zapustijo dom, da bi si pridobili **službo ali izobraževanje**. Drugi so prisiljeni zbežati pred **preganjanjem ali kršitvami človekovih pravic**, kot je npr. mučenje. Milijoni bežijo pred **oboroženimi spopadi ali drugimi oblikami krize ali nasilja**. Nekateri so v svoji državi ogroženi zgolj zaradi svoje **etnične pripadnosti, vere, spola, spolne usmerjenosti ali političnih stališč**.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

BEGUNSKÉ IN MIGRANTSKE POTI

so nemalokrat polne **nevarnosti in strahu**. Mnogi tvegajo svoja življenja, da bi uspešno prebegnili iz države. Na poti so izpostavljeni različnim oblikam **izkoriščanja** in lahko postanejo **žrtve trgovanja z ljudmi**. Nekateri oblasti nemudoma **pridržijo** vse ljudi, ki nezakonito vstopijo v državo.

NAMESTITEV IN INTEGRACIJA

sta v državi prihoda mnogokrat **neustrezni** in ne zadoščata osnovnim potrebam posameznika_ice. Azilni domovi so pogosto **prezasedeni** in ljudem ne zagotavljajo **osnovne** oskrbe, kot so zdravstvena nega, prehrana, ustrezni toaletni prostori ...

RASIZEM IN KSENOFOBIA

sta obliki diskriminacije, s katerimi se prepogosto soočajo begunci_ke in migranti_ke. Ksenofobija je sovraštvo, odpor do tujcev in tujega, največkrat, ker ljudje nečesa ne poznajo in izhaja iz strahu pred neznanim. Rasizem je miselnost ali ravnanje, ki temelji na rasnem razlikovanju.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

6. OSNOVNE INFORMACIJE: PRAVICE BEGUNCEV_K

STANDARDI ZAŠČITE

Pravice migrantov_k, beguncev_k in prosilcev_k za azil so zaščitene z **mednarodnim pravom**, ne glede na to, kako in zakaj so prispeli v državo, imajo enake pravice kot ostali.

Posebej jih ščitijo:

- **Splošna deklaracija človekovih pravic** (14. člen), ki pravi, da ima vsakdo pravico zaprositi in uživati azil oziroma mednarodno zaščito pred preganjanjem v drugih državah.
- **Evropska konvencija o človekovih pravicah** (EKČP), ki je mednarodna konvencija za zaščito človekovih pravic in političnih svoboščin v Evropi.
- **Listina Evropske unije o temeljnih pravicah** (CFR), ki v pravo EU vključuje nekatere politične, socialne in ekonomske pravice državljanov in prebivalcev EU.
- **Konvencija ZN o beguncih iz leta 1951** (in njen protokol iz leta 1967), ki ščiti begunce pred vračanjem v države, kjer tvegajo preganjanje ali je njihovo življenje ogroženo.

- **Regionalni instrumenti begunskega prava.** Za EU velja: skupni azilni sistem, katerega del je tudi Dublinska uredba.

SLOVENSKA ZAKONODAJA:

- **Zakon o mednarodni zaščiti**, ki ureja, kako ljudje v Sloveniji lahko zaprosijo za azil.
- **Zakon o tujcih**, ki določa pogoje in načine vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Republiki Sloveniji.
- **Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb**, ki ureja uvedbo, trajanje in prenehanječasne zaščite razseljenih oseb. Vlada Republike Slovenije je sprejela sklep o uvedbičasne zaščite za razseljene osebe iz Ukrajine v Republiki Sloveniji.

Begunci na slovensko-hrvaški meji 2015.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

7. AMNESTY INTERNATIONAL IN BEGUNSKA PRAVICE !?!

ZA KAJ SE AMNESTY ZAVZEMA?

- V Amnesty International se borimo za pravice **vseh razseljenih oseb** in budno **spremljamo, kako države z njimi ravnajo**.
- Prizadevamo si, da bi vlade spoštovale **svojo skupno odgovornost za zaščito** njihovih pravic.
- Obsojamo vse politike in prakse, ki **spodkopavajo pravice razseljenih ljudi**.
- Opravljamo **raziskave** na terenu (npr. slovenska Amnesty je 2018 izdala poročilo o omejevanju dostopa do azila v Sloveniji).
- **Mobiliziramo** k akciji (npr. pripravljamo peticije, organiziramo shode in proteste ...)
- Spremljamo **spremembe zakonodaje** in se borimo proti neustreznim rešitvam in slabšanju standardov.
- **Izobražujemo** in **osveščamo**.

**BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:
Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET**

sola.amnesty.si

KRIZA NEUKREPANJA IN NE BEGUNSKA KRIZA

Zaradi visokega števila razseljenih ljudi, nekateri vidijo to kot problem in kot **globalno krizo**. Tudi v Sloveniji so po letu 2016 mediji začeli uporabljati izraz »**begunska kriza**«, ko se je število oseb, ki so prišle v Slovenijo začelo povečevati. V Amnesty International se ne strinjamo s trditvami, da je naraščajoče število beguncev_k problematično. Težavo vidimo v **vzrokih in razlogih**, zakaj morajo družine in posamezniki_ce zapustiti svoje domove in prečkati meje. Problem vidimo tudi v **političnem (ne) odzivanju**, te so prevečkrat zelo kratkoročni in nerealni.

V slovenski Amnesty smo 2016 v okviru akcije Pišem za pravice mlade povabili k ustvarjanju jezikovnih kartic. Prejeli smo jih okrog 5000 in jih razdelili slovenskim šolam, ki jih obiskujejo begunci in migranti.

VARNE IN ZAKONITE POTI

- Z različnimi kampanjami izvajamo **pritisk na vlade**, naj spoštujejo svojo odgovornost za zaščito pravic vsakega posameznika_ce. Države morajo poskrbeti za to, da begunci_ke, migranti_ke in prosilci_ke za azil **ne postanejo žrtve mučenja, diskriminacije in revščine**.
- Zavzemamo se za to, da vlade **ustrezno in hitro obravnavajo prošnje za azil** in da ljudi ne puščajo v negotovosti in leta zaprte v centrih za pridržanje. Ljudem je treba zagotoviti **varne in zakonite poti na varno**, npr. s shemami preselitev, humanitarnimi vizami ...

Vsak, ki želi v Sloveniji zaprositi za mednarodno zaščito, mora oddati prošnjo. V njej navede razloge, zakaj zaščito potrebuje. Uradniki_ce nato prošnje obravnavajo in o njih odločajo. V Sloveniji je število ugodenih prošenj oziroma izdanih mednarodnih zaščit zelo nizko.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

7. AMNESTY INTERNATIONAL IN BEGUNSKE PRAVICE !!

ZAKAJ JE LJUDI TREBA SPREJETI?

- Ljudje, ki so v resni nevarnosti, morajo imeti **možnost, da v varnem okolju** znova zaživijo svoja življenja.
- **Delitev globalne odgovornosti** za globalna vprašanja je danes edina ustrežna rešitev.
- Države, ki gostijo begunce_ke, ob sprejemu prejmejo **ogromno energije in zagona** za začetek novega življenja, ki ga ljudje prinašajo s seboj.
- Sprejemanje ljudi iz drugih držav krepi **skupnost države**, saj jo naredi bolj raznoliko in prilagodljivo.
- Nekateri **najbolj navdihujoči in najvplivnejši ljudje** v umetnosti, znanosti, politiki in tehnologiji so bili begunci_ke, prosilci_ke za azil in migranti_ke (npr. Albert Einstein, Freddie Mercury, Rita Ora, Bob Marley ...).

Akcija Amnesty International Avstralije, v kateri so pokazali solidarnost z begunci_kami.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

8. UPORABNI POJMI

POMEMBNO!

Vsak človek ima več kot eno identiteto. Begunec_ka, migrant_ka in prosilec_ka za azil so lečasni izrazi in ne odražajo celotne identitete žensk, otrok in moških, ki so zapustili svoje domove, da bi začeli novo življenje v drugi državi. Ko uporabljamo te oznake, se moramo spomniti, da se od številnih načinov, na katere se ljudje opisujejo, ti izrazi nanašajo izključno na eno osebnostno okolje: izkušnjo, da so zapustili svojo državo. Identiteto osebe pa sestavlja veliko več stvari. Zato pravni status osebe ne more izražati celotne identitete in osebnosti begunca_ke, prosilca_ke za azil ali migranta_ke. Nihče ne more biti le to, kar je njegov pravni status.

Protest proti diskriminaciji. Ljubljana, 2023.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

BEGUNEC_KA je oseba, ki je pobegnila iz svoje države, ker je imela utemeljen strah pred preganjanjem, pred čemer je njena država ni mogla zaščititi. V drugi državi ima pravico zaprositi za mednarodno zaščito oziroma azil.

PROSILEC_KA ZA AZIL je oseba, ki v določeni državi zaprosi za mednarodno zaščito in čaka na odločitev države. Medtem se je ne sme prisiliti, da se vrne v svojo državo.

MIGRANT_KA je oseba, ki zapusti svojo državo, da bi živela v drugi, zaradi dela, študija, družinskih in drugih razlogov. Beseda migrant je v nekaterih primerih zelo zaznamovana beseda, zato uporabljamo tudi izraza emigrant (kdor se izseli v tujino) in imigrant (kdor se priseli v tujino). V nekaterih primerih se uporablja tudi izraz selilci.

AZIL ali MEDNARODNA ZAŠČITA v Sloveniji pomeni status begunca. Republika Slovenija je kot država podpisnica Ženevske konvencije in članica Evropske unije (EU) dolžna nuditi mednarodno zaščito (azil) tistim posameznikom, ki zaščite niso deležni v izvorni državi ali državi običajnega prebivališča.

NAČELO NEVRAČANJA je mednarodnopravno načelo, ki državi prepoveduje odstranitev, izgon ali izročitev posameznika_ce državi, v kateri obstaja zanj resna nevarnost, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju. Spoštovanje načela nevračanja v členu, ki se nanaša na prepoved mučenja, nalaga tudi slovenska ustava.

DUBLINSKA UREDBA se uporablja za določitev, katera država EU je odgovorna za obravnavo prošnje za azil. Med drugim določa, da je država, v katero je prosilec_ka za azil prvič vstopil_a na ozemlje EU, odgovorna za obravnavo prošnje za azil. S tem je nekaj držav prisiljenih, da odloča o večini prošenj, medtem ko nekaterim drugim skoraj ni treba odločati. V Amnesty International že dlje časa pozivamo k reformi te uredbe.

ZAČASNA ZAŠČITA je mehanizem, ki se aktivira v izrednih kriznih razmerah. Njena vloga je zagotoviti takojšen sprejem in zaščito velikemu številu prosilcev za azil, hkrati je to tudi skrajšan postopek za podelitev zaščite zaradi preprečevanja preobremenjenosti držav sprejemnic. Vlada Republike Slovenije je na primer marca 2022 sprejela sklep o uvedbi začasne zaščite za razseljene osebe iz Ukrajine.

9. POVEJTE NAM SVOJE MNENJE

Ocenite svoje znanje zdaj.
Povratne informacije izvajalcev_k
aktivnosti in mladih so
neprecenljive za izboljšavo vsebin.

Poskenirajte QR kodo ali kliknite
tukaj in izpolnite kratek vprašalnik
o naši aktivnosti. Hvala!

Hvaležni bomo,
če boste QR kodo
natisnili in dali
udeležencem_kam
aktivnosti.

<https://forms.office.com/e/Dt763BYJf5>

Kliknite tukaj in si
oglejte še vse ostale
izobraževalne pakete.

<https://sola.amnesty.si/ucite-se-z-amnesty>

Izobraževalni projekt »Učite se z Amnesty: z več znanja človekovih pravic gradimo boljši svet«
je podprt s sredstvi Programa ACF v Sloveniji 2014–2021.

BREZ FILTRA. UČITE SE Z AMNESTY:

Z VEČ ZNANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC GRADIMO BOLJŠI SVET

sola.amnesty.si

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

